

ÕPPEKAVA

Sisukord'	
ÜLDSÄTTED	3
LASTEHOIU ERIPÄRA	4
ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED	5
ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED	6
1,5-3 AASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED, NENDE TOETAMISE PÕHIMÕTTED	7
1. MÄNGUOSKUSED	7
2. TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED	8
3. SOTSIAALSED OSKUSED	9
4. ENESEREGULATSIOONIOSKUSED	10
ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED, LAPSE EELDATAVAD TULEMUSED VALDKONNITI	11
1. MINA JA KESKKOND	11
2. KEEL JA KÕNE	15
3. MATEMAATIKA	17
4. MUUSIKA	18
5. LIIKUMINE	19
6. KUNST	21
LAPSE ÜLDOSKUSTE ARENDAMISE NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS	23
LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMINE JA HINDAMINE, KORRALDUS	23
KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA	25
ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	26

ÜLDSÄTTED

1.1. Triinu ja Taavi päevahoiu õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riikliku õppekava alusel.

1.2. Õppekava on koostatud ühiselt lastehoiu meeskonna poolt, et tagada ühtne arusaam lapse arengu toetamisest.

1.3. Meie missioon on luua emotsionaalselt soe, turvaline ja professionaalne kasvukeskkond, kus iga väikelaps tunneb end väärtustatuna ning tema individuaalne arengupotentsiaal leiab maksimaalset toetust.

1.4. Õppekava on paindlik ja selle rakendamine lähtub lapse hetkevajadustest.

1.5. Päevahoiu pedagoogiline tegevus toetub järgmistele põhiväärtustele:

- **Hoolivus:** Emotsionaalselt soe ja empaatiline suhtumine, kus hoidja peegeldab lapse tundeid ja pakub järjepidevat lohutust.
- **Turvalisus:** Ennustatav ja stabiilne keskkond, mis tugineb kindlale rutiinile ja füüsilisele ohutusele.
- **Mängulisus:** Mäng on lapse põhitegevus ehk „töö“, mille kaudu toimub avastuslik õppimine ja sotsiaalsete suhete loomine.
- **Individuaalsus:** Lapse ainulaadsuse ja arengutempo austamine; iga last toetatakse lähtuvalt tema hetkeoskustest. Need väärtused on vundamendiks lapse esimesele suurele arengulisele väljakutsele – sujuvale kohanemisele, mis paneb aluse lapse edasisele sotsiaalsele edukusele ja õpivõimekusele.

1.6. Õppekavas tuuakse välja õppe- ja kasvatustegevuse ning õpi- ja kasvukeskkonna põhimõtted ja korraldus; lapse eeldatavad üldoskused; lapse arengu hindamine ning koostöö lapsevanematega.

LASTEHOIU ERIPÄRA

Triinu ja Taavi päevahoid (Teiemeie OÜ) on eralastehoid, mis tegutseb aastast 2008.

Hoid on mõeldud kuni 25 lapsele vanuses 1,5–3 aastat. Oleme avatud aastaringselt esmaspäevast reedeni kella 7.30–17.30 (v.a riiklikud pühad).

Asume otse Kohila alevi südames spetsiaalselt lastehoiule renoveeritud 2-korruselises majas. Meil on oma suur ja avar õueala, kus piisavalt mänguruumi, privaatsust, valgust ja avarust. Aastatega on välja kujunenud omad vahvad traditsioonid ja tegemised.

Peame väga oluliseks koostööd peredega. Tunneme, et oleme hinnatud ja vajalik lastehoid oma kogukonnale.

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

- Õppe- ja kasvatustegevus on paindlik, lähtudes õppekava eesmärkidest
- Tegevustes arvestatakse lapse individuaalsuse ja arengutempoga
- Lapse arengut soodustava keskkonna loomine
- Õpe on mänguline ja loov
- Õppes lõimitakse erinevaid valdkondi ja tegevusi
- Õppimine läbi igapäevatoimingute (nt söömine, riietumine)
- Lapsele eduelamuse pakkumine
- Lapsele turvatunde tagamine
- Rutiin ja turvalisus – päevakava ja korduvad tegevused
- Mitmekülgne õpe- nii liikumist, vaimset, kui ka motoorset tegevust pakkuv
- Õpe läbi rühmatöö, väikeste gruppide, individuaalselt
- Lapse tervise hoidmine ja edendamine
- Üldised viisakus, eetika- ja käitumisnormid
- Eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine
- Kodu ja lasteasutuse koostöö

ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

Keskkond on lapse jaoks "kolmas õpetaja", mis peab pakkuma nii turvatunnet kui ka väljakutseid.

Keskkonna kujundamise põhimõtted:

1. Turvalisus ja rutiin: kindel päevakava, tuttavad ja korduvad tegevused.
2. Emotsionaalne tugi: hoidja on emotsionaalselt kättesaadav ja toetav.
3. Mänguline õpe: igapäevategevused, lihtsad mängud, tegevuskeskused.
4. Liikumine ja avastamine: füüsiline aktiivsus on integreeritud õppesse.
5. Sotsiaalsed kogemused: väikesed rühmad soodustavad esmaseid suhteid.
6. Keel ja suhtlus: rikas keelekeskkond igas tegevuses.
7. Teadlik digikasutus: minimaalne ja eesmärgistatud.

Meie käsitluses koosneb keskkond füüsilisest, sotsiaalsest ja vaimsest komponendist.

Sotsiaalne ja vaimne keskkond on lapse arengu ning heaolu vundament, tuginedes ühistele väärtustele ja kokkulepetele, mis tagavad stabiilsuse. Rühmas kujundatakse usaldav, pinge- ja vägivallavaba õhkkond, kus lastel on julgus end väljendada, õppida üksteisega arvestamist ning koostööd. Järjepidevuse tagamiseks on määrava tähtsusega tihe koostöö lapsevanematega, mis loob ühtse kasvuruumi nii kodus kui lastehoius.

Füüsilise keskkonna kujundamisel on esikohal turvalisus, mis loob lapsele kindlustunde vabaks mänguks ja avastamiseks nii toas kui õues. Õpikeskkond on kujundatud liigendatult ja paindlikult, pakkudes võimalust tegutseda nii alarühmades kui ka omaette olemise nurgakestes. Kõik õppe- ja mänguvahendid on lastele kergesti kättesaadavad ja mitmekesised, stimuleerides nende uudishimu ning iseseisvust. Erilist tähelepanu pööratakse igapäevastele liikumisvõimalustele (ronimine, jooksmine), mis arendavad lapse kehalisi oskusi ja enesekindlust.

Õppimine ja kasvamine toimub lõimitult läbi igapäevatoimingute ja mängu. Tegevusi viiakse läbi nii lastehoiu siseruumides kui ka suurel õuealal, samuti võimalusel väljaspool hoidu loomulikus keskkonnas (nt pargis või metsas), et rikastada laste õpikogemust ja siduda uusi teadmisi päriseluga.

1,5-3 AASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED, NENDE TOETAMISE PÕHIMÕTTED

Lastehoius keskendutakse eelkõige üldoskuste kujundamisele, mis on aluseks hilisemale õppimisele. Õppekavas hinnatakse nelja üldoskust:

1. **Mänguoskused:** Mäng on lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskused on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus. Laste mängud on jagunenud kaheks: loov- ehk vabamängudeks ning reegli- ehk valmismängudeks.
2. **Tunnetus- ja õpioskused:** Tunnetusoskused on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskused on lapse suutlikkus kasutada oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu põhjal.
3. **Sotsiaalsed oskused:** Sotsiaalsed oskused on õpitavad käitumis- ja suhtlemisoskused, mis võimaldavad inimesel teistega tõhusalt suhelda, luua ja hoida positiivseid suhteid ning toimida ühiskonnas vastavalt eetilistele tõekspidamistele ja tavadele.
4. **Eneseregulatsiooni oskused:** Lapse võime suunata oma emotsioone, käitumist ja mõtlemist vastavalt olukorrale. Need varakult kujunevad oskused on aluseks edasisele õppimisele, suhtlemisele ja emotsionaalsele heaolule.

1. MÄNGUOSKUSED

1-2 a

2-3 a

Mängib pigem omaette ja/või täiskasvanu abiga	Osaleb ühismängudes, naudib/oskab tegutseda ka üksi
Esimesed sihipärased korduvad ja sarnased tegevused (klotsid, pusled). Võib vajada täiskasvanu abi	Süžeed muutuvad keerukamaks ja sisukamaks; seob omavahel erinevaid teadmisi ning sooritab mitu loogiliselt seotud toimingut.
Mäng kõrvuti, aga mitte koostööna	Koostöö teiste laste või täiskasvanuga
Vaatleb teiste mängu	Soovib olla mängus osaline
Jälgendab teiste laste või täiskasvanu tegevusi	Näitab oma tegevusega eeskuju, tekib rollimäng

2. TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED

1-2 a

2-3 a

Mõistab objekti püsivust (esemed eksisteerivad ka siis, kui neid ei näe).	Tekib sümboolne mõtlemine (kasutab esemeid kujutluslikult, nt klots on auto/telefon või banaan on telefon).
Alustab kujundite sobitamist ja lihtsat sorteerimist.	Loogilise mõtlemise alged ning visuaalse ja ruumilise mõtlemise areng (pusled, loogikamängud).
Õpib aktiivselt läbi tegevuse ja katse-eksituse meetodil (nt viskab mänguasja maha).	Hüppeliselt kasvab uudishimu ja teadmiste omandamise soov (hakkab esitama miks-küsimusi).
Mõistab lihtsaid põhjus-tagajärg seoseid (nt nupule vajutamisel tekib heli).	Mõistab paremini mustreid ja seoseid.
Õpib suures osas jälgendamise kaudu (matkib täiskasvanute igapäevategevusi, nt teeskleb telefoniga rääkimist, koristamist või lusikaga söömist).	Mängud muutuvad keerukamaks – tekivad rollimängud (nt „ema ja isa” või „arst”), mis arendavad kujutlusvõimet ja sotsiaalseid oskusi.
Lihtsad probleemilahendused (nt takistusest ümber minemine või asjade eest nihutamine).	Suudab järgida kaheosalisi ja lihtsaid juhiseid (nt „Võta pall ja too see mulle“).
Otsib peidetud esemeid (peitusemängud).	Mälu ja tähelepanuvõime paranevad märgatavalt – suudab meenutada hiljutisi sündmusi ning tunda ära tuttavaid inimesi ja esemeid.
Algne kujundite sobivuse katsetamine avadesse.	Oskab esemeid rühmitada ja grupeerida ühe tunnuse järgi (nt värvi või kuju järgi) ning loendada („üks ja palju“).
Kordab sõnu, osutab asjadele ja küsib lihtsaid küsimusi (nt „Mis see on?“).	Kasvav sõnavara toetab tugevalt õppimist, võimaldades mõtteid paremini väljendada ja uuest informatsioonist aru saada.

3. SOTSIAALSED OSKUSED

1-2 a

2-3 a

Näitab esmast huvi teiste inimeste ja laste vastu (naeratab, püüab kontakti luua).	Algatab ise suhtlust laste ja täiskasvanutega. Sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos; püüab mängukaaslastega arvestada.
Kasutab peamiselt mitteverbaalset suhtlust (viipab, osutab esemetele, toob asju näitamiseks).	Kasutab üha enam keelt suhtlemiseks, vajaduste ja soovide väljendamiseks ning konfliktide lahendamiseks.
Õpib peamiselt jäljendamise kaudu (matkib täiskasvanute ja teiste laste tegevusi).	Tekivad esimesed rollimängud (nt „arst”, „toidutegemine”, „vanem ja laps”), mis aitavad mõista sotsiaalseid rolle.
Võib aeg-ajalt proovida jagada, kuid sageli tekib konflikte ja omanditunnet („See on minu!”, „Minu!”).	Õpib kordamööda mängimist ja lihtsate reeglite/rühma kokkulepete järgimist.
Hakkab märkama teiste emotsioone.	Süveneb empaatia teke – mõistab, kui keegi on kurb või haiget saanud, ning võib püüda teda lohutada või kallistada.
	Kujuneb eneseteadvus (tunneb end peeglist ära, ütleb oma nime).
	Oskab ennast ja teisi väliste tunnuste järgi kirjeldada.
	Tugevad iseseisvuspüüdlused („Ise!”), mis võivad soovide mittetäitmisel tuua kaasa tugevaid emotsionaalseid reaktsioone.

4. ENESEREGULATSIOONIOSKUSED

1-2 a

2-3 a

Reageerib impulsiivselt (viskab asju, nutab, karjub).	Suudab lühiajaliselt viivitada oma vajaduste rahuldamisega (nt oodata oma järjekorda).
Vajab tugevat täiskasvanu regulatsiooni (rahustamist, suunamist, piiride seadmist).	Proovib õpetatud rahunemistehnikaid (nt täiskasvanuga koos rahulikult hingamine).
Õpib rahunema rutiini, füüsilise kontakti ja toetavate sõnade kaudu.	Kasutab ise rahunemisstrateegiaid (kaisukaga lohutamine, olukorrast eemaldumine, sõnadega väljendamine).
Hakkab väljendama soove ja vajadusi sõnadega, mis aitab vähendada frustratsiooni.	Suudab emotsioone paremini sõnadega väljendada (nt ütleb: „olen kuri”).
Võtab ära lihtsamaid riideid (sokid, püksid, kindad) ja osaleb riietumisel (tõmbab pükse üles, lükkab käed varrukatesse).	Osaleb aktiivselt riietumisel. Võtab iseseisvalt ära enamiku riideid (sokid, kingad, püksid, müts) ja paneb abiga selga enamiku riietuseesemed.
Paneb toitu lusikaga suhu ja joob abiga tavalisest tassist.	Sööb ja joob täiesti iseseisvalt.
Mõistab igapäevaseid hügieenitoiminguid (kätepesu) ja osaleb tegevuses koos täiskasvanuga.	Peseb ja kuivatab käsi täiskasvanu juhendamisel.
Harjutab potil käimist, on nõus seal istuma	Käib potil ja mõistab tegevuse eesmärgi.
Asetab mänguasjad ja riided oma kohale koos täiskasvanuga.	Asetab mänguasjad ja riided oma kohale, vajadusel täiskasvanu juhendamisel ja suunamisel.

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED, LAPSE EELDATAVAD TULEMUSED VALDKONNITI

Lisaks igapäevategevustele ja mängule kuuluvad lastehoiu päeva planeeritud tegevused, mis toimuvad nii individuaalselt, väikestes alagruppides kui kogu rühmaga, olenevalt tegevuse iseloomust ja eesmärkidest.

Õppe- ja kasvatustegevust jaotatakse kuueks valdkonnaks:

1. MINA JA KESKKOND

Valdkond aitab lapsel mõista iseennast ja oma suhet ümbritseva sotsiaalse, kultuurilise, loodusliku ja tehiskeskkonnaga, kujundades teadlikku, hoolivat ja väärtustavat hoiakut. Selle kaudu arenevad ka tema tunnetus-, suhtlus- ja mõtlemisoskus, kujuneb positiivne minapilt ja kuuluvustunne nii looduses kui ühiskonnas. Valdkonna sisu:

- **sotsiaalne keskkond**- mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombed, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid; tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha; ohuallikad ning ohutu käitumine;
- **looduskeskkond**- kodukoha loodus, loodusvaatlused, muutused looduses, elukeskkond ja selle mõju tervisele, inimese mõju loodusele
- **tehiskeskkond**- ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus, virtuaalkeskkond.

SOTSIAALNE KESKKOND

1-2 a

2-3 a

Teab enda eesnime ja reageerib sellele	Ütleb küsimise korral oma eesnime
Osutab pildil pereliikmetele, tuttavatele inimestele (ema, isa, õde, vend, hoidja)	Teab ja nimetab pereliikmeid: ema, isa, õde, vend
Osaleb täiskasvanu juhendamisel igapäevategevustes, matkib tuttavaid tegevusi	Vastab küsimustele igapäevatoimingute, oma kodu ja pereliikmete kohta
Leiab oma markeeritud kapi, voodi ja käterätiku rühmas	Teab enda kappi, voodit ja käterätikut rühmas. Tunneb ära enda riided ja esemed.
Täidab täiskasvanu eeskujul lihtsamaid kombeid (nt sünnipäevaks õnne soovimine, vastlaliu laskmine)	Osaleb erinevate tähtpäevade tähistamisel
Näitab välja/matkib empaatilist käitumist	Näitab välja empaatiat
	Teab, et on olemas poisid ja tüdrukud
	Kasutab esmaseid viisakusväljendeid
	Teab mõistete "õige" ja "vale" tähendust
	Teab Eesti lipu värve ja leiab neid ümbritsevast keskkonnast
Teab, et hambaid pestakse hambaharjaga	Teab, et hammaste eest peab hoolitsema
Teab, et käsi on vajalik pesta	Teab, et käsi on vajalik pesta
Eristab söödavat ja mitesöödavat	Tunneb ja nimetab igapäevasemaid toiduaineid: (nt kartul, kapsas, porgand, sibul, tomat, kurk, õun, pirn, piim, leib, sai)
Saab hakkama tahke toidu närimisega	Teab, et toituma peab mitmekesiselt
Osutab kehaosadele	Tunneb ja nimetab kehaosi
Õpib ohte teadvustama (terav, kuum, ronimine mitteettenähtud kohal jne)	Eristab ohtlikke ja ohutuid esemeid, situatsioone (terav, kuum, ronimine mitteettenähtud kohal jne)

LOODUSKESKKOND

1-2 a

2-3 a

Viskab täiskasvanu eeskujul prügi prügikasti	Viskab prügi prügikasti
Leiab endale õues olle tegevust	Tunneb rõõmu looduses (õues) viibimisest
Osutab küsimisel tuttavale loomale, linnule, nende kehaosadele	Nimetab tuttavaid loomi ja linde, teab nende kehaosi
Märkab, kuulab täiskasvanu eeskujul erinevaid loodushääli (linnu- ja loomahääled, helid ümbritsevast keskkonnast)	Märkab, kuulab ja tunneb ära erinevaid loodushääli (linnu- ja loomahääled, helid ümbritsevast keskkonnast).
Osutab küsimisel lillele, puule, murule	Nimetab metsa, muru, lille, puud
Matkib mõne looma ja linnu häälistsust	Matkib loomade ja lindude häälistsusi
Osutab küsimisel tuttavale putukale	Nimetab tuttavaid putukaid
Osutab küsimisel tuttavatele puu- ja köögiviljadele ning marjadele	Nimetab tuttavaid puu- ja köögivilju ja marju
Osutab küsimisel erinevatele ilmastikunähtustele	Märkab looduses ja oskab nimetada ilmastikunähtuseid (nt. vihm, päike, äike, lumi, tuisk, vikerkaar).
Suhtub täiskasvanu eeskujul loodusesse lugupidavalt	Suhtub loodusesse lugupidavalt
	Teab, mis aastaaeg on

TEHISKESKKOND

1-2 a

2-3 a

Osutab küsimisel rühmas olevatele esemetele ja majaosadele	Nimetab rühmas olevaid esemeid ja majaosasid
Tunneb ära oma kodu ja lastehoiu ning orienteerub lastehoiu ruumides	Tunneb ära oma kodu ja lastehoiu ja orienteerub lastehoiu ruumides
Oskab küsimise korral osutada kodus kasutatavatele kodumasinadele ja -elektroonikale (nt kell, pliit, külmkapp, pesumasin, televiisor, arvuti)	Nimetab kodus kasutatavaid erinevaid kodumasinaid ja -elektroonikat (nt pliit, külmkapp, pesumasin, televiisor, arvuti)
Osutab küsimise korral erinevatele aiatööriistadele (nt labidas, reha, muruniiduk, murutraktor)	Nimetab ja tunneb erinevaid aiatööriistaid (nt labidas, reha, muruniiduk, murutraktor).
Oskab küsimise korral osutada erinevatele sõidukitele (nt auto, rong, buss, lennuk, laev, tramm, troll)	Nimetab erinevaid sõidukeid (nt auto, rong, buss, lennuk, laev, tramm, troll)
Oskab küsimise korral osutada eriotstarbelisi sõidukeid (politseiauto, kiirabi, tuletõrjeauto)	Tunneb eriotstarbelisi sõidukeid (politseiauto, kiirabi, tuletõrjeauto)
Tutvub ohutu liiklemise põhimõtetega läbi mängu	Osutab küsimisel ülekäigurajale, sõiduteele ja kõnniteele, liiklusmärkidele
Õpib liiklemist koos täiskasvanuga lastehoiu ümbruses.	Teab valgusfoori ja tulede tähendust (punane, kollane, roheline)
	Teab, mis on rattakiiver ja milleks seda kasutatakse
	Teab, mis on helkur ja milleks see vajalik on

2. KEEL JA KÕNE

Lapse kõneareng on mitmetest osadest koosnev põhjalik protsess. See sisaldab endast nii keele kasutamist, suhtlemisoskuste kujunemist kui ka kirjaliku keele teket. Keel on märgi- ja sümbolsüsteem ja kõne selle kasutamine. Kõik see toimub tihedas koostöös lapse üldoskuste arenguga. Lastehoius peamiselt läbi mängu, suhtlemise ja kogemuste omandamise teel. Keele ja kõne komponendid on: lugemine, kirjutamine, kõnelemine, kuulamine. Valdkonna sisu:

- **keelekasutus:** hääldamine, sõnavara, grammatika;
- **suhtlemine,** jutustamine ja kuulamine;
- **lugemine ja kirjutamine,** lastekirjandus

KEELEKASUTUS

1-2 a

2-3 a

Hääldab õigesti mõnda üksikut lühikest sõna	Kasutab oma kõnes tuttavaid 1-2 silbilisi sõnu õiges vältes ja silbistruktuuris
Hääldab sõnades õigesti häälduslikult lihtsamaid häälikuid (nt a, e, i, o, u, p, m, t, l)	Hääldab õigesti enamikke häälikuid (erandid võivad olla r, s, k, õ, ü)
Kasutab ja mõistab oma kogemustega seonduvaid konkreetse tähendusega sõnu (umbes 50) tuttavas situatsioonis	Kasutab nimisõnu, mis väljendavad tajutavaid objekte ja nähtusi
Kasutab nimi- ja tegusõnu (nt näu p.o kiisu, anna, opa p.o võta sülle), ase- ja määrsõnu (nt siia, seal, nii)	Kasutab tegusõnu, mis väljendavad tegevusi, millega ta on ise kokku puutunud
	Kasutab kõnes värvust, suurust jt hästi tajutavaid tunnuseid tähistavaid omadussõnu
	Kasutab kõnes mõningaid üldnimetusi (nt lapsed, riided)
	Kasutab tagasõnu (all, peal, sees, ees, taga) ruumisuhete tähistamiseks
Kasutab tuttavas situatsioonis ja tegevuses grammatiliselt vormistamata 1-2 sõnalisi lauseid (nt Miku õue p.o Mikk tahab õue minna)	Mõistab ning kasutab tuttavas tegevuses ja situatsioonis grammatiliselt vormistamata 2-3 sõnalisi lihtlauseid

Kasutab üksikuid käändevorme õigesti	Kasutab kõnes õigesti tegusõna kindla kõneviisi olevikuvorme (nt sõidab, laulavad)
Väljendab kõnes eitust (ei taha)	Kasutab kõnes õigesti tegusõna ma- ja da-tegevusnime (nt hakkame mängima, ei taha mängida)
Väljendab kõnes kuuluvust (tädi lusikas)	
Väljendab kõnes asukohta (emme siia)	
Väljendab kõnes omadust (auto katki)	
Väljendab kõnes subjekti-objekti suhet (issi anna pall)	

SUHTLEMINE

1-2 a

2-3 a

Toetab mängu häälotsusega	Toetab mängu kõne või häälotsustega
Kasutab suheldes mitteverbaalseid vahendeid (osutab) koos üksikute sõnadega	Kasutab suheldes mitteverbaalseid vahendeid (osutab) koos sõnadega
Vastab täiskasvanu küsimusele ja korraldusele tuttavas situatsioonis mingi tegevuse, häälotsuse või 1-2 sõnalise ütlusega	Kommenteerib enda ja (või) kaaslase tegevust 1-2 lausungiga
Kordab järele lihtsamaid sõnu	Kuulab ja kordab järele 1-2 realist luuletust

LUGEMINE JA KIRJUTAMINE

1-2 a

2-3 a

Vaatab koos täiskasvanuga pildiraamatuid	Vaatab pildiraamatut, keerab lehte, osutab pildile ja kommenteerib
Eristab erinevaid helisid, seostab neid objekti ja asukohaga	Kuulab ja mõistab sisult ja keeleliselt jõukohaseid ettelõetud tekste
	Eristab kuulmise järgi üksteisest tuttavaid häälikuliselt sarnaseid sõnu (nt tass-kass, pall-sall, tuba-tuppa), osutades pildile või objektile

3. MATEMAATIKA

Matemaatika valdkond toetab lapse mõtlemise, loogika, tähelepanu ja probleemilahenduskuse arengut ning loob aluse hilisemale matemaatikaõppele koolis. Valdkonna sisu jaguneb:

- hulgad, arvud, loendamine, arvutamine
- suurused, mõõtmine:
- geomeetrilised kujundid, mustrid
- ruumi-ja ajataju

HULGAD, ARVUD, LOENDAMINE, ARVUTAMINE

1-2 a

2-3 a

Kordab täiskasvanu juhendamisel loendamist	Loendab kolme piires
	Saab aru mõistetest üks ja palju
	Vastab küsimusele: mitu on? (kolme piires)

SUURUSED JA MÕÕTMINE

1-2 a

2-3 a

Leiab juhendamisel etteantud esemete hulgast suure või väikese eseme	Tunneb mõisteid suur ja väike
--	-------------------------------

GEOMEETRIILISED KUJUNDID

1-2 a

2-3 a

Leiab juhendamise abil etteantud kujundite seast samasuguse kujundi (ring, ruut, kolmnurk)	Leiab etteantud kujundite seast samasuguse kujundi (ring, ruut, kolmnurk)
	Eristab kompimise ja veeretamise abil ümmargusi ja kandilisi esemeid

RUUMI- JA AJATAJU

1-2 a

2-3 a

Matkib täiskasvanu juhendamisel mängus öö ja päeva tegevusi (nt paneb ööseks nuku magama)	Matkib mängus öö ja päeva tegevusi (nt paneb nuku ööseks magama) ja vastab küsimustele tegevuste kohta
Paigutab täiskasvanut matkides esemeid üksteise sisse, peale ja alla	Paigutab juhendamisel esemeid üksteise sisse, peale, alla, ette, taha ja kõrvale

4. MUUSIKA

Muusikaõpetus on lapse arengus asendamatu. See toetab tema emotsionaalset ja intellektuaalset kasvamist, loovust ning loob võimaluse kogeda rõõmu ühisest musitseerimisest ja eneseväljendusest. Muusika kaudu õpib laps tundma iseennast ja teisi ning kujundab väärtusi ja hoiakuid, mis saadavad teda kogu elu. Sisu jaguneb:

- **laulmine**
- **muusika kuulamine**
- **rütm**
- **muusikalis-rütmiline liikumine**
- **pillimäng**

1-2 a

2-3 a

Kuulab ja jälgib õpetaja laulu	Kuulab ja jälgib õpetaja laulu, laualb kaasa
Kuulab muusikapala	Kuulab muusikapala
Tunneb rõõmu kuulatavast tuttavast laulust või muusikapalast	Laulab iseseisvalt tuttavaid laule
Mängib õpetaja ettenäitamisel kuuldud muusikale kehapilli kaasa (plaksutab, plaksutab kaasa pulssi või rütmi)	Mängib õpetaja ettenäitamisel kuuldud muusikale kehapilli kaasa (plaksutab, plaksutab kaasa pulssi või rütmi)
Huvitub instrumentidest ja tuleb toime nende hoidmisega (marakas, kõlapulk, trumm, kuljused, kelluke)	Mängib õpetaja ettenäitamisel kuuldud muusikale rütmipillidega kaasa (marakas, kõlapulgad, trumm, kuljused, kelluke)
Sooritab koos õpetajaga liikumist (kõnd, tammumine jalalt jalale, põlvest nõtkumine kohapeal, põlvele patsutamine, lehvitamine, plaksutamine, keerutamine üksikult)	Sooritab koos õpetajaga lihtsaid liikumisi vastavalt laulu tekstile (paigaltammumine, keerutamine üksikult, koosjalu hüplemine, lehvitamine, käte peitmine selja taha, viibutamine sõrmega, kükitamine)
Liigub koos õpetajaga vastavalt muusika iseloomule	Liigub koos õpetajaga vastavalt muusika iseloomule

5. LIIKUMINE

Lastehoius on organiseeritud liikumistegevuse eesmärgiks arendada lapse liikumisoskusi, koordinatsiooni, tasakaalu ja kehatunnetust. Kujundada positiivne hoiak liikumise ja kehalise aktiivsuse suhtes. Luua alus tervislike eluviiside kujunemisele ja kehalisele eneseväljendusele. Toetada lapse aktiivsust, rõõmu liikumisest ja tahtejõu arengut. Valdkonna sisu jaguneb:

- liikumisalased üldteadmised
- põhiliikumised
- liikumismängud
- erinevad spordialad
- tants ja rütmika

ÜLDTEADMISED

1-2 a

2-3 a

Liigub õpetaja juhendamisel ohutult	Liigub õpetaja juhendamisel ruumis ohutult
Teeb tutvust erinevate liikumisvahenditega (pall, rõngas)	Oskab kasutada ettenäitamisel erinevaid liikumisvahendeid

PÕHILIIKUMISED

1-2 a

2-3 a

Sooritab harjutusi õpetajat matkides	Liigub vabalt, valitseb edaspidi liikudes oma keha
Kõnnib stabiilselt ja turvaliselt ruumis	Hoiab kõndides ja joostes sihti
Kõnnib hoides käes mänguasja (kõige pealt väiksemat, hiljem suurt mänguasja kahe käega)	Kõnnib külge ees, päkkadel, selg ees (u 10 sammu), piiratud laiemal pinnal
Kõnnib trepist üles ja alla juurdevõtusammuga ning hoiab ühe käega käest või käsipuust	Kõnnib trepist üles ja alla iseseisvalt
Harjutab jooksmist (pigem nagu kiire kõnd)	Jookseb, jääb seisma, väldib takistusi
Seisab ühel jalal hoides samaaegselt käega toest kinni	Oskab hüpata koosjalgadega kohapeal ja edasi liikudes või hüppab madalalt astmelt alla
Hüpitab palli, viskab kahe käega suurt palli suunaga alt üles	Veeretab palli, viskab palli tõstes käed üles ja visates üle pea, hüpitab palli käes ja lööb palli jalaga

Istub iseseisvalt madalale toolile	
Ronib ja roomab üle ja läbi väikeste takistuste	Roomab koordineeritult käte ja jalgade abiga
Kükitab ilma toeta, tõuseb kükist püsti	

LIIKUMISMÄNGUD

1-2 a

2-3 a

Mängib matkiva sisuga kõnni ja jooksumänge	Mängib koos juhendaja või kaaslastega kõnni- ja jooksumänge. Kõnnib paaris
	Õpib mängima ühe reeglga liikumismänge

SPORDIALAD

1-2 a

2-3 a

	Sooritab ette näitamise ja juhendamise abil erinevaid lihtsamaid asendeid ja liikumisi
	Joondub ühele viirule
	Istub stabiilselt kelgul ja hoiab tasakaalu mäest laskudes, veab tühja kelku
	Õpib jooksu- ja tõukerattaga sõitu ning ohutut liiklemist

TANTS JA RÜTMIKA

1-2 a

2-3 a

Matkib õpetaja liikumist ja osaleb erinevates laulumängudes	Sooritab rütmiliselt imiteerivaid liigutusi muusika järgi
---	---

6. KUNST

Kunst pakub lapsele võimaluse eneseväljenduseks, loovuse arendamiseks ja visuaalse maailma mõtestamiseks. Laps uurib ja katsetab kunsti kaudu erinevaid materjale, töövõtteid ja -vahendeid, omandades samal ajal tehnilisi oskusi. Kunstitegevustes arenevad lapse peenmotoorika, kujutlusvõime, loovus, tähelepanuvõime ja eneseväljendusoskus. Seega kunstitööd tehes õpib laps vaatlemist, kujutamist, kujundamist ning tehnilisi oskusi. Töö lõpptulemusest on olulisem kunsti loomise protsess – katsetamine, loov mõtlemine ja isikliku stiili kujunemine. Tuleb jälgida, et kunstitegevused on lapsekesksed ja arvestavad lapse arengupotentsiaaliga. Valdkonna sisu jaguneb:

- **objekti või nähtuse vaatlemine:** märgata vaadeldavas objektis ja nähtuses olulisi tunnuseid, detaile ja midagi uut
- **kujutamine ja väljendamine:** mõtete ning tunnete edasiandmine nähtaval kujul
- **kujundamine:** objektile vormi, kuju ja esteetilise lisaväärtuse andmine
- **tehnilised oskused:** voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine
- **kunstiteoste vaatlemine,** vestlused kunstiteostest ja kunstist

1-2 a

2-3 a

Osaleb kunstitegevuses	Osaleb meelsasti kunstitegevuses
Tunneb rõõmu paberile kritseldamisest	Tunneb huvi loova eneseväljenduse vastu (kritseldab, meisterdab vms vaba tegevusena). Teeb ringikujulisi jooni ning kattuvaid sirgjooni
Matkib täiskasvanu liigutusi erinevate kunstivahenditega tegutsemisel	Kaunistab erinevate vahenditega ruumilisi ja tasapinnalisi esemeid
Muudab voolimismassi kuju muljumise teel, tükeldab	Kasutab õpetajat jäljendades erinevaid voolimisvõtteid (muljub ja näpistab, rullib, veeretab, venitab voolimismassi, tükeldab abivahendiga)
Kannab värvi pintsliga alusele (paber, kivi vms)	Tõmbab pintsliga erineva suunaga jooni, teeb täppe ning katab pindu. Vajutab jäljendeid
Jätab täiskasvanut matkides paberile jäljendi (svammiga, templiga vms)	Jätab paberile jäljendeid (svammiga, templiga vms)
Kasutab täiskasvanu abiga näpuvärve. Juhendamisel teeb näpuvärvidega paberile erineva suunaga sirgeid, kaarjaid jne jooni.	Trükitab näpuvärvidega, kasutades selleks enda sõrmi ja kogu kätt

Täiskasvanu abiga kortsutab pehmet paberit ja kärstab paberist tükke	Kortsutab iseseisvalt pehmet paberit ning rebib paberist tükikesi
Tutvub liimipulga kasutamisega	Kasutab liimipulka sihipäraselt
	Tutvub kääride ohutu kasutamisega
	Harjutab õiget pliiatsihoidu
Vaatleb koos täiskasvanuga pilte, näidistöid ja raamatuillustratsioone	Vaatleb koos täiskasvanuga pilte, näidistöid ja raamatuillustratsioone ning vastab küsimustele
	Annab enda kunstitööle nimetuse ja vastab küsimustele selle kohta
Näitab teistele enda kunstitööd	Näitab teistele oma kunstitööd ja vastab küsimustele
Leiab ümbritsevast sama värvi eseme	Tunneb ära ja nimetab põhivärve
Moodustab täiskasvanu abiga erinevaid vorme liivast, lumest vms	Vormib liivakooke

LAPSE ÜLDOSKUSTE ARENDAMISE NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

Triinu ja Taavi päevahoiu üldoskuste arendamine toimub aastaringselt, igapäevaselt, lõimituna, arvestades iga lapse arengutaset ja valmisolekut.

Üldoskused kaardistatakse 2 nädala jooksul peale lapse hoidu saabumist. Selleks viiakse läbi lapsevanemaga vestlus ja vaadeldakse last rühmas

Õppe- ja kasvatustegevuse perioodiks on 1. okt- 31. mai. Üldisem nädalaplaan koostatakse perioodideks oktoober-detsember, jaanuar-märts, aprill-mai. Täpne nädala tegevuskava pannakse paika 2 nädalat varem. Plaani pannakse kirja õppe eesmärk, temaatika, tegevuse kirjeldus ning vajalikud vahendid.

Tegevused järgivad antud õppekava, arvestades päevakava, laste vanust ja arvu. Tegevustes ollakse paindlikud, vajadusel tehakse muudatusi, et tagada parim tulemus.

Õppetegevust viiakse läbi kas suurema rühmana, väikestes gruppides või individuaalselt. Õppetegevus on lühiajaline ja vaheldub laste vabamängu ja igapäevatoimingutega.

Tegevuskava plaanis arvestatakse valdkondede lõimumist ja kordusi, õpikeskkonna vaheldumist ja füüsilise liikumise erinevust.

Õppenädala lõppedes tehakse märkmeid tegevusplaani toimimise kohta. Nädalaplaane säilitatakse 3 aastat.

LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMINE JA HINDAMINE, KORRALDUS

Hindamine on igapäevane osa õppe- ja kasvatusprotsessist. Hindamisel jälgivad ja analüüsivad lapsehoidjad lapse arengut nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õppe- ja kasvatustegevustes. Hindamise aluseks on lapse arengu eeldatavad arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades. Vanematele tutvustatakse lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust lastehoiuga liitudes.

Infot kogutakse tavaliselt järk-järgult erinevaid meetodeid kombineerides:

- vaatlusleht
- vestlus, intervjuu
- laste tööde analüüs

Vähemalt üks kord õppeaastas koostab lapsehoidja kirjaliku kokkuvõtte lapse arengust ning vajadusel viiakse läbi arenguvestlus lapsevanemaga, kus antakse tagasisidet lapse senisest arengust ja lepitakse kokku edasised tegevused lapse arengu toetamiseks.

Kui lapse areng on ootuspärane ning lapse arengu kirjaliku kokkuvõtte tutvumise järgselt ei pea vanem ning õpetaja arenguvestlust vajalikuks, siis selle läbi viibimine ei ole kohustuslik.

Lapse toevajaduse ilmnemisel toimub hindamine koostöös tugispetsialistidega ning õppe- ja kasvatustegevuse kavasid kohandatakse lähtudes lapse individuaalsetest vajadustest ja võimetest.

KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA

Tõhus koostöö lapsevanematega loob hoiukeskkonna, mis toetab lapse arengut ja turvatunnet. Kui suhtlus on avatud, usalduslik ja austav, saavad kõik osapooled tunda end väärtustatuna ning vastutus lapse heaolu eest jaguneb loomulikult ja tulemuslikult.

Peamised koostöökohad

- Lapse kohanemine – tutvumisvestlused, päevane tagasiside, kohanemisperioodi planeerimine.
- Õppe- ja kasvatustegevuse tutvustamine – lapsevanemate teavitamine päevakavast, õppe eesmärkidest, metoodikast ja teemadest.
- Arenguestlused – vajadusel, kord või mitu korda aastas, lapse arengu ja individuaalsete vajaduste mõtestamiseks.
- Toevajadus – koostöö spetsialistidega (nt logopeed, psühholoog) ja vanema osalemine toe planeerimisel.
- Üritused ja tähtpäevad – lapse ja pere kaasamine lastehoiu ellu.
- Tagasiside andmine ja küsimine – lapsehoidja jagab lapse päeva kohta infot ning kuulab vanema vaatenurka ja küsimusi.
- Ootamatud olukorrad ja probleemid – kiire ja avatud infovahetus lapse tervise, käitumise, meeleolu vms muutustega seoses.

Koostööviisid

Vestlused ja kohtumised

- Tutvumisvestlus (enne rühmaga liitumist)
- Arenguestlus
- Igapäevased lühivestlused (hommikune vastuvõtt, õhtune üleandmine)
- Vajaduspõhised arutelud (nt käitumise või arengu teemal)

Kirjalik ja digitaalne suhtlus

- Lastehoiu infolehed, infokirjad ja teated
- Rühmateavitused (nt tahvlid, rühma e-post)
- Sõnumirakendused
- Individuaalsed teated lapse päeva kohta (eriti olulised just kohanemisperioodil)

ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Õppekava kuulub regulaarsele ülevaatamisele kord õppeaastas (juunis).

Täiendusettepanekud arutatakse läbi hoiu meeskonnaga ning muudatused kinnitab Teiemeie
OÜ juhatuse liige Kaidi Mäekivi